

IN MEMORIAM ŽELIMIR PUŠKARIĆ (27. rujna 1939. – 17. studenoga 2021.)

U Zagrebu je 17. studenoga 2021., u 83. godini, preminuo istaknuti hrvatski glazbeni umjetnik, tenor Želimir Puškarić, rođen 27. rujna 1939. u Travniku od majke Marije (r. Vukelić) podrijetlom iz Gospića te oca Ljubomira čiji obiteljski korijeni sežu iz ogulinske plemenitaške obitelji.

Prvu glazbenu poduku Želimir Puškarić primio je u Zagrebu, od sestara milosrdnica iz samostana sv. Vinka Paulskog. Časna sestra Daroslava Kušek podučavala ga je sviranju violine, a s. Baticilda Kobal učila ga je svirati klavir. Na njihov poticaj već je kao šesnaestogodišnjak počeo pjevati Evanđelista u Muci pri obredima Velikoga petka u crkvi Ranjenoga Isusa, Ilica 1.

Želimir Puškarić u Zagrebu je završio gimnaziju te pjevanje u razredu prof. Nade Pirnat u Srednjoj glazbenoj školi Pavla Markovca. Maturirao je 1958. godine te upisao i apsolvirao studij strojarstva. Od 1966. do odlaska na daljnji studij u Austriju (Salzburg) pjevao je honorarno u Kazalištu »Komedija« i Zboru tadašnje Radiotelevizije Zagreb. Školovati se nastavio na Akademiji »Mozarteum« u Salzburgu, gdje je od 1969. do 1973. studirao te diplomirao pjevanje na odsjeku za Lied i Operu, a profesori su mu bili Heinrich Pflanzel, Paul Schilhawsky i Andor Kaposy. Diplomirao je izvevši opsežan solistički recital, sastavljen od niza reprezentativnih umjetničkih popijevki, na koji je uvrstio čak četiri skladbe trojice hrvatskih skladatelja: Vatroslava Lisinskoga, Natka Devčića i Slavka Zlatića. Godine 1970. u Austriji mu se pridružila supruga Ubavka i sinovi Krešimir i Vladimir.

Želimir Puškarić nastupao je na brojnim koncertima u izvedbama oratorija i opera u Salzburgu, a od 1974. djelovao je i nastupao kao član zбора Državne opere u Münchenu u Njemačkoj, gostujući i kao pjevač solist u crkvama. Godine 1978. vratili su se u Zagreb, u kojem im se 1981.

rodio sin Ljubomir, danas jedan od vodećih hrvatskih opernih pjevača. Nakon iznenadne smrti supruge Ubavke i nekoliko godina samoće, Želimir Puškarić oženio je udovicu Anu Dušak, r. Oblak, također glazbenicu. Oboje su bili dugogodišnji članovi Zbora Hrvatske radiotelevizije, a Želimir i solist. Desetljećima je pjevao u brojnim vokalnim i vokalno-instrumentalnim ansamblima: Zagrebački madrigalisti, Syntagma musicum, Collegium pro musica sacra, Akademski zbor »Palma«, Koralisti zagrebačke katedrale, Akademski zbor »Ivan Goran Kovačić«, MAVIA »Goran« i dr. Snimio je više od dvadeset ploča, kasete i CD-ova. Suradivao je s eminentnim dirigentima kao što su Milan Horvat, Igor Kuljerić, Kasushi Ono, Pavle Dešpalj, Uroš Lajovic, Nikša Bareza, Vladimir Kranjčević, Igor Gjadrov, Miro Belamarić, Krešimir Šipuš, s. Imakulata Malinka, Vladimir Babuš, Adalbert Marković, fra Izak Špralja i drugi. Nastupao je diljem Hrvatske na brojnim koncertima i festivalima (Varaždinske barokne večeri, Dubrovačke ljetne igre i dr.), te u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu. Njegova je zasluga što brojne sakralne skladbe hrvatskih skladatelja (Ivan Lukačić, Vinko Jelić, Gabriel Puliti, Ivan Muhvić, Boris Krnic i dr.) nisu pale u zaborav jer je njihove zvučne zapise upravo Želimir Puškarić sa svojim kolegama glazbenicima trajno zabilježio.

Bio je jedan od rijetkih vokalnih glaz-

benih umjetnika koji su tijekom komunističke represije ustrajno, odvažno i javno svjedočili svoju vjeru. Želimir Puškarić redovito je pjevao na misnim slavljima i koncertima crkvene glazbe koju su priređivali brojni zagrebački i hrvatski crkveni pjevački zborovi i ansamblji te je njegov milozvučan lirski tenor godinama odzvanjao u sakralnim prostorima zagrebačke prvostolnice, u bazilici Srca Isusova u Palmotićevoj, crkvi sv. Katarine i brojnim crkvama i koncertnim dvoranama u Zagrebu i Hrvatskoj. Odlična pjevačka tehnika omogućavala mu je gotovo svakodnevno pjevati u zborovima, na koncertima i solistički do kraja života. Zacijelo, u mislima mnogih naraštaja i danas odzvanja njegov mekan, zvonak, ugodan i topao tenor, prepoznatljive i karakteristične boje, u kojem se posebice odražavala iznimna pobožnost, neodvojiva od njegove osobnosti i životnoga svjedočenja. Potpisnici ovoga teksta u osobitom su sjećanju, do suza i dubokoga ganuća, ispjevane interpretacije *Lamentacijâ – Tužaljki proroka Jeremije*, koje je Želimir Puškarić redovito pjevao srijedom u Velikom tjednu u zagrebačkoj katedrali. Njegov ispjevani bolni vapaj *Jerusalem, Jerusalem, convertere ad Dominum Deum tuum* prenosio je duboko religiozno iskustvo. Uz basa Matišu Rajčića (1940. – 1996.), kako prije, tako i nakon razdoblja provedenoga u Austriji i Njemačkoj, Želimir Puškarić bio je nezaobilazan pjevač – solist gotovo svih važnijih crkvenih zborova, te je često nastupao uz orguljsku suradnju Hvalimire Bledšnajder, Anđelka Klobučara, Željka Sojčića, Željka Marasovića, Marija Penzara, Hrvojke Mihanović-Salopek i drugih istaknutih hrvatskih orguljaša. Imao je čast pjevati pri prvom dolasku pape Ivana Pavla II. u Hrvatsku, 1994. godine, *Magnificat* o. fra Petra Kneževića, sinjskoga skladatelja iz 18. stoljeća, a također i 2011. godine pri posjetu pape Benedikta XVI., kada je pjevao Lukačićev motet *Cantabo Domino*.

Želimir Puškarić 1996. godine odlikovan je Redom Danice Hrvatske s likom Marka Marulića za osobite zasluge u kulturi.

Glazba je bila sastavni dio njegova života, kao i članova njegove uže i šire, glazbeno obrazovane i nadarene obitelji. Želimirove sestre Mirena i Mirjana pjevale su, osim u crkvenim zborovima, i u vokalnom kvartetu »Admira«, brat Zvonimir bio je član Ansambla LADO, nećak Berislav, bas, prvak je Opere HNK-a u Osijeku, a sin Ljubomir, bariton, prvak Opere HNK-a u Zagrebu. Sa sinom Ljubomirom više puta je na Veliki petak pjevao Muku Gospodina našega Isusa Krista, a nekoliko su godina zajedno pjevali u Koralistima zagrebačke katedrale. Jedinstvena je i dirljiva njihova zajednička (snimljena) izvedba dvopjeva *Sad pastiri poletite* Ivana pl. Zajca uz Anđelka Klobučara na orguljama zagrebačke katedrale iz 2011. godine, u kojoj se isprepliću njihovi glasovi, premda različitoga opsega, ipak prepoznatljive, slične boje, s karakterističnom mekoćom, toplinom i iskrenom pobožnošću. Godine 2012. u Muzeju »Mimara« održali su koncert *Tri Puškarića: Želimir, Berislav i Ljubomir*, uz klavirsku suradnju Simona Dešpalja, na kojem su izvodili sakralne skladbe i operne arije.

Osim po umjetničkom djelovanju, Želimir Puškarić bio je uvijek omiljen među kolegama, prepoznat kao divan pjevač i sjajan kolega, a još bolji čovjek, pravi gospodin i drago lice koje se rado susretalo. Njegova tiha i nenametljiva osobnost, jednostavnost, plemenitost, ustrajnost i snaga tijekom nimalo lakoga životnoga puta, obogaćivali su sve s kojima se susretao, ostavivši u njima dubok i neizbrisiv glazbeni i ljudski trag.

Upravo su te vrline bile isticane na ispraćaju Želimira Puškarića na Mirogoju 24. studenoga, gdje se okupila njegova brojna obitelj, prijatelji, kolege, glazbenici i pjevači. Članovi zbora HRT-a, uz dirigentsko vodstvo Robera Homena, pje-

vali su skladbe u kojima je dionicu tenora i sâm Želimir nebrojeno puta izvodio. Sprovođne obrede predvodio je pater Ivan Janušić, kapelan župe Presvetoga Srca Isusova, uz nazočnost mons. Zvonimira Sekelja. Misu zadušnicu u kapeli pokraj bazilike Srca Isusova u Palmotićevoj predvodio je župnik p. Ivan Matić. Vlč. Borna Puškarić, nećak Želimira Puškarića, zaključno je istaknuo Želimirov odabir i opredjeljenje za pozitivno životno svjedočenje, unatoč nemalim životnim nedaćama koje su ga čitav život pratile, naglasivši da je živio zahvalno, skromno i velikodušno, zahvaljujući upravo dubokim vjerničkim korijenima. Na misi su pjevali brojni okupljeni pjevači iz raznih zborova u kojima je za života pjevao Želimir Puškarić.

Znakovito je da je datum ispraćaja Želimira Puškarića bio upravo na godišnjicu braka njegove sestre Mirene i šogora Davora Pavlovića, kojima je pjevao na vjenčanju 1969. godine, a te večeri, 2021. godine, njegov sin Ljubomir primio je Nagradu hrvatskoga glumišta – koju je u dirljivoj zahvali posvetio svojemu ocu.

Eva Kirchmayer Bilić

MOČILE – KOPRIVNICA PROSLAVA 35 GODINA RADA ŽUPNOGA DJEČJEGA ZBORA

Vjerski, pastoralni, liturgijski, ali i glazbeni život župe Uznesenja Blažene Djevice Marije Močile – Koprivnica nezamisliv je bez župnoga dječjega zbora »Zvončići«. Već trideset i pet godina brojni naraštaji djece i mladih ondje svoje glazbene talente daruju Gospodinu. Proslava ovoga raspjevanoga jubileja bila je 29. svibnja 2022., na 7. vazmenu nedjelju. Središnje svečano euharistijsko slavlje predvodio je mons. Leonard Markač, župnik, osnivač i prvi voditelj »Zvončića«.

»Zahvalan sam dragomu Bogu i Majci Božjoj Močilskoj što me tolike godine rada u ovoj župi prati gromoglasno pjevanje djece. Zbor smo osnovali u vremenima

kada je bilo teško djeci koja su išla u crkvu. Takva su bila vremena. Brojni od njih sada imaju i više od pedeset godina. Isplatilo se. Pred nama je već trideset i peta generacija sretnih i veselih mališana. Vi ste nositelji sadašnjosti i budućnosti ove zajednice pjevača. Bio bih sretan kada bi se ovakve obljetnice slavile još dugi niz godina«, poručio je mons. Markač.

Mons. Markač prisjetio se i zborovođa koji su utkali svoje znanje i napore kako bi zbor što kvalitetnije zvučao: »Zbor je preuzela s. Monika iz Družbe sestara Kćeri Božje ljubavi, a nakon nje je došao blagopokojni maestro Vlado Dolenc. Njegova nas je smrt iznenadila, no zbor nikada nije prestao djelovati. Tu su bili još i Jadranka Slobodanac, Dražen Kiš, Martina Tomas, a sadašnji je voditelj zbora student Instituta za crkvenu glazbu Ivon Fabijanec, mag. theol. Svima od srca zahvaljujem za uložene napore.«

Nakon svečane liturgije uslijedio je svečarski koncert mladih pjevača u kojem su im se pridružile mlade glumačke snage Roko i Klara Međimorec te izveli antologijsku scenu svađe Regice i Cinobera iz poznatih »Gruntovčana«. Oduševljenje publike nije izostalo. Gromoglasnim pljeskom brojni okupljeni podržali su rad najmlađe zajednice ove župe poželjevši još mnogo sličnih susreta.

Zahvalu u ime »Zvončića« izrekla je župna suradnica i katehista Ljiljana Zagrajski. »Svjesni smo da je bilo kakva vodstvena uloga bila i još uvijek je teška. Osnovati je možda još i lako, ali držati zajednicu na okupu, velika je i zahtjevna odgovornost. Svoj test odgovornosti prošao je i naš župnik već trideset i pet puta. Brojne župe nemaju ni pjevane mise, a mi se možemo i moramo pohvaliti s 3 velika pjevačka zbora. Zahvalni smo mu što nam je podario mogućnosti da živimo u ovako lijepoj i raspjevanoj zajednici. Zahvalni smo i sadašnjemu voditelju zbora Ivonu koji pomno bira program, izrađuje ga s djecom, te pedagoškim i stručnim pristupom nastoji djeci prenijeti ljubav prema svetoj glazbi«, kazala je katehista Zagrajski.